

Tampereen kaupungin lausunto suositukseen salassa pidettävien asiakirjojen käsittelystä, TRE:6005/07.01.01/2022

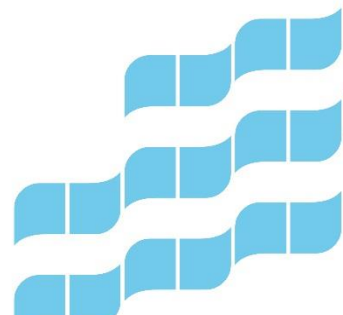
YLEISET KOMMENTIT SUOSITUSLUONNOKSESTA

Suosituksen rajaaminen vain tiedonhallintalakiin tekee sen tulkinnasta haastavaa. Vaikka julkisuuslaki ottaa kantaa vain julkisiin, salassa pidettäviin ja harkinnanvaraisesti salassa pidettäviin tietoihin niin kunnassa on otettava kantaa aina samalla myös henkilötietojen käsittelyyn. Tämän vuoksi suositukseen olisi hyvä saada tietosuojavaltuutetun toimiston kanta. Työntekijä ei aina erota selvästi onko kyseessä henkilötieto tai salassa pidettävä tieto.

Kaikista ohjeista ja suosituksista, mitkä liittyvät pilvipalvelujen käyttöön julkisella sektorilla puuttuu konkreettiset linjaukset, jotka olisi hyvä olla koko julkisen sektorin henkilötietojen käsittelyn osalta kansallisia. Linjaus voisi olla esimerkiksi se, että pääsääntöisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedot pitää säilyttää ja käsitellä Suomessa. Poiketessa tästä pääsäännöstä tulisi laatia huolellinen riskiarvio. Tietojen varmuuskopiointi ja niiden käsittely voidaan suorittaa EU-ETA-alueelta käsin. Toinen pääsääntö voisi olla se, että julkisen sektorin pitää suosia Euroopan Unionin säännöksiä noudattavia ICT-ratkaisuja. Nämä olisivat oikeita konkreettisia linjauksia, jolloin toteutuisi varmimmin GDPR:n tarkoittama riskiperusteinen lähestymistapa sekä sen henki, että lähtökohtaisesti tietojen käsittelyn pitäisi tapahtua EU-ETA-alueella ilman riskiä niiden siirroista Euroopan Unioniin nähden kolmansiin maihin. Pilvipalveluiden osalta ohjeistus tulisi saada yhteen ajantasaiseen dokumenttiin.

KOMMENTIT 2. LUKUUN

Kohta 2.1. sisältää nyky muodossaan esimerkinomaisen luettelon. Ehdotamme viittausta julkisuuslain kohtiin, ja mikäli kohdat sisällytetään ohjeeseen tulisi luettelon olla jollain tasolla täydellinen. Lisäksi toteamme, että kuntien kannalta on tärkeää myös se, mitä henkilötietoja voi julkaista julkisessa verkossa mm. kuntien esityslistojen, pöytäkirjojen ja viranhaltijapäätösten osalta. Asiarekisterissä on

käytännössä otettava kantaa internetjulkisuuteen myös välttämättömien henkilötietojen näkökulmasta (Kuntalaki 108§).

Kohdassa 2.2 mainitulla määritelmällä "salassa pidettäviä tietoja käsittelevät organisaatiot" ei ole lisäarvoa, koska kaikki tiedonhallintayksiköt käsittelevät salassa pidettävää tietoa. Lisäksi toteamme, että suosituksessa tulisi ohjeistaa toimimaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti sen sijaan, että suositeltaisiin riskilähtöisesti soveltamaan ylemmän turvallisuustason tietojen käsittelyä koskevia ohjeita.

Kohta 2.4. voisi täydentää salassapitomerkinään liittyvää ohjeistusta niiden asiakirjojen osalta, joita annetaan asianosaiselle ja jotka on salassa pidettävä toisen tai yleisen edun vuoksi (Julkisuuslaki 25§). Suositusluonnoksessa ei ollut mallia siitä, millainen tuo asianosaisen saamaan asiakirjaan laitettava teksti olisi, joten ehdotamme, että 2-kohdan loppuun lisätään tieto siitä, missä on muita malleja salaiseen asiakirjaan laitettavista teksteistä tai ohjeistetaan esimerkiksi alla olevalla mallilla.

"Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmaista sivullisille asianosaisaseman perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään.

Asiakirja on pidettävä salassa seuraavilta osin: __

Salassapidon peruste: __"

Lisäksi suosituksessa voitaisiin ottaa kantaa myös siihen, että leiman tai merkinnän tulisi olla esim. punainen, jotta se erottuu asiakirjassa ja tulee huomatuksi.

Kohta 2.5. Julkisuuslain kohta 25 § 2. momentti on paperinmakuinen, minkä vuoksi suosituksessa voitaisiin tuoda sähköisen säilytyksen näkökulmaa paremmin esiin. Merkintä salassa pitämisestä tehdään sähköisen asiakirjan metatietoihin.

Kohta 2.8. Harkinnanvaraisesti annettava -leima kunnan toiminnassa on tarpeeton. Harkintaa tehdään aina asiakirjan luovutuksen kohdalla ja otetaan huomioon salassapitoperusteet ym. Periaatteessa kaikkiin valmisteluasiakirjoihin tulisi laittaa kyseinen leima, mikä olisi käytännössä mahdotonta.

